บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เสนอผลการทดสอบสมมติฐาน

- ผลการวิเคราะห์การประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน
- ผลการวิเคราะห์การอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน
- ผลการวิเคราะห์ถึงตัวทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิจัย

n	หมายถึง	จำนวนของตัวอย่าง
Mean	หมายถึง	ค่ามัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F-test	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบ F ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Msb) และความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Msw)
p	หมายถึง	ความน่าจะเป็น
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
β	หมายถึง	ค่าเบตา ซึ่งหมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่คำนวณจากค่ามาตรฐานของตัวแปรอิสระ
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ แสดงถึงประสิทธิภาพของการพยากรณ์ผล
Z	หมายถึง	คะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 เสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้หญิงทำงานจำนวนทั้งสิ้น 220 คน เมื่อให้ทำแบบวัดบทบาททางเพศเพื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามบทบาททางเพศ 4 กลุ่ม ปรากฏว่าได้กลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศแบบลักษณะความเป็นชายสูงเพียงลักษณะเดียว (Masculine) จำนวน 26 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศแบบลักษณะความเป็นหญิงสูงเพียงลักษณะเดียว (Feminine) จำนวน 19 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศแบบลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ (Androgynous) จำนวน 27 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศไม่ชัดเจน (Undifferentiated) จำนวน 148 คน ซึ่งเมื่อพิจารณาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่มีบทบาททางเพศไม่ชัดเจนมีจำนวนที่แตกต่างจากอีก 3 กลุ่มมาก อันจะส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหลังนี้กับอีก 3 กลุ่มข้างต้น ผู้วิจัยจึงคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศไม่ชัดเจนโดยคัดเอาผู้ที่มีคะแนนลักษณะความเป็นชายและลักษณะความเป็นหญิงต่ำทั้งคู่ สอดคล้องกับคำจำกัดความของผู้ที่มีบทบาททางเพศไม่ชัดเจน (Undifferentiated) ของ Bem ปรากฏว่ามีผู้ที่มีคะแนนตามเกณฑ์นี้ 20 คน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คนกลุ่มนี้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ ข้อที่ 2 ส่วนสมมติฐานข้อที่ 3 นั้น ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 คนในการวิเคราะห์ ตารางที่ 10 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของการประสบความสำเร็จในอาชีพและการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในและภายนอก จำแนกตามบทบาททางเพศของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประสบความสำเร็จในอาชีพ และการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก จำแนกตามบทบาททางเพศ (N = 92)

ตัวแปรที่ศึกษา	บทบาททางเพศ							
	Masculine (n=26)		Feminine (n=19)		Androgynous (n=27)		Undifferentiated (n=20)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การประสบความสำเร็จในอาชีพ	6.89	1.58	4.32	1.92	6.33	2.08	4.60	1.82
2. การอนุมานสาเหตุความสำเร็จไปที่ปัจจัยภายใน	13.12	1.14	12.11	2.42	13.56	1.28	10.50	2.67
3. การอนุมานสาเหตุความสำเร็จไปที่ปัจจัยภายนอก	10.15	1.62	11.63	1.50	10.26	1.65	10.38	1.63

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรการประสบความสำเร็จในอาชีพจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชาย (Masculine) มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด คือ 6.89 โดยกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีเนียส (Androgynous) ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบไม่ชัดเจน (Undifferentiated) ผู้ที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง (Feminine) โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.33, 4.60 และ 4.33 ตามลำดับ

ส่วนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรการอนุมานสาเหตุความสำเร็จไปที่ปัจจัยภายในพบว่า ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีเนียสมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 13.56 กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชาย ผู้ที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง และผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบไม่ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.12, 12.11 และ 10.50 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรการอนุมานสาเหตุความสำเร็จไปที่ปัจจัยภายนอกพบว่า ผู้ที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 11.63 โดยกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบไม่ชัดเจน ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีเนียส และผู้ที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.38, 10.26 และ 10.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 เป็นการแสดงค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 3 เพื่อศึกษาถึงตัวทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยคะแนนของตัวแปรที่ศึกษา (N = 220)

ตัวแปรที่ศึกษา	Mean	S.D.	RANGE
การประสบความสำเร็จในอาชีพ	5.33	2.13	1 - 9
อายุ	36.95	8.89	22 - 59
ผลการเรียนของระดับการศึกษาสูงสุด	2.88	0.46	0 - 4
สถานภาพการแต่งงาน	0.55	0.50	0 - 1
จำนวนบุตร	0.82	0.97	0 – 3
ลักษณะความเป็นชาย	43.65	8.67	10 - 70
ระดับการศึกษาของพ่อ	2.40	1.26	1 – 5
ระดับการศึกษาของแม่	2.03	1.17	1 – 5
ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องการศึกษา	3.01	1.60	1 – 6

จากตารางที่ 11 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรต่างๆตามตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง มีอายุโดยเฉลี่ย 37 ปี ผลการเรียนของระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งแต่งงานแล้ว ซึ่งจำนวนบุตรของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉลี่ย คือ 1 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนของลักษณะความเป็นชาย โดยเฉลี่ยอยู่ในช่วงปานกลางค่อนข้างสูง ระดับการศึกษาของพ่อของกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึง อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ส่วนระดับการศึกษาของแม่ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉลี่ย อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพ่อและแม่ของกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังให้กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 เสนอผลการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์การประสบความสำเร็จในอาชีพ ของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน

เมื่อนำคะแนนของการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance) ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน 4 แบบ (N = 92)

Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Squares	F-test
ระหว่างกลุ่ม (บทบาททางเพศ)	108.515	3	36.172	10.435*
ภายในกลุ่ม	305.052	88	3.466	
รวม	413.567	91		

*p < .001

จากตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาค่า F-test พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน บทบาททางเพศแตกต่างกัน 4 แบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 F (3, 88) = 10.435 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของการประสบความสำเร็จในอาชีพ จำแนกตามบทบาททางเพศเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Tukey HSD ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน 4 แบบ ด้วยวิธีการของ Tukey HSD (N = 92)

เอกลักษณ์บทบาททางเพศ	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการประสบความสำเร็จในอาชีพ			
	Masculine (n =26)	Feminine (n =19)	Androgynous (n = 27)	Undifferentiated (n = 20)
(1) Masculine (6.89)		2.58***	0.56	2.29***
(2) Feminine (4.32)	-2.58***		-2.02**	-0.28
(3) Androgynous (6.33)	-0.56	2.02**		1.73*
(4) Undifferentiated (4.60)	-2.29***	0.28	-1.73*	

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าเฉลี่ยของการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน

*p < .05 **p < .01 ***p < .001

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศ ลักษณะความเป็นชาย (Masculine) มีคะแนนการประสบความสำเร็จในอาชีพ สูงกว่า กลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง (Feminine) และกลุ่มที่มีบทบาททางเพศที่ไม่ชัดเจน (Undifferentiated) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายกับกลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีเนียส (Androgynous) พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีเนียส (Androgynous) มีคะแนนการประสบความสำเร็จในอาชีพ สูงกว่า กลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง (Feminine) และลักษณะไม่ชัดเจน (Undifferentiated) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์การอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน

เมื่อนำคะแนนการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในของกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน ของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศ 4 แบบ (N = 92)

Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Squares	F-test
ระหว่างกลุ่ม (บทบาททางเพศ)	122.792	3	40.931	11.394*
ภายในกลุ่ม	316.110	88	3.592	
รวม	438.902	91		

*p < .001

จากตารางที่ 14 เมื่อพิจารณา ค่า F-test พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันทั้ง 4 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 F (3,88) = 11.394 ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างของการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน จำแนกตามบทบาททางเพศเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Tukey HSD ปรากฏผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยรายคู่ของการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในของผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน 4 แบบ ด้วยวิธีการของ Tukey HSD (N = 92)

เอกลักษณ์บทบาททางเพศ	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน			
	Masculine (n = 26)	Feminine (n = 19)	Androgynous (n =27)	Undifferentiated (n =20)
(1) Masculine (13.12)		1.01	-0.44	2.62**
(2) Feminine (12.11)	-1.01		-1.45	1.61*
(3) Androgynous (13.56)	0.44	1.45		3.06**
(4) Undifferentiated (10.50)	-2.62**	-1.61*	-3.06**	

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าเฉลี่ยของการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน

*p < .05 **p < .001

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้หญิงทำงานที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชาย ลักษณะความเป็นหญิงและลักษณะแอนโดรจีเนียส มีคะแนนการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายใน สูงกว่า กลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะไม่ชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนการอนุมานสาเหตุความสำเร็จในอาชีพไปที่ปัจจัยภายในของกลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายกับกลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิงพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีเนียสแตกต่างจากกลุ่มที่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการวิเคราะห์ตัวทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน

การวิเคราะห์นี้เป็นการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Step-wise Multiple Regression) โดยมี อายุ คะแนนลักษณะความเป็นชาย สถานภาพการแต่งงาน จำนวนบุตร ผลการเรียนของระดับการศึกษาสูงสุด ความคาดหวัง

ของพ่อแม่ในเรื่องการศึกษาและระดับการศึกษาของพ่อแม่ เป็นตัวแปรทำนาย และการประสบความสำเร็จในอาชีพ เป็นตัวแปรเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรและผลการวิเคราะห์ตัวทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงานด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (N=220)

ตัวแปรเกณฑ์ ตัวแปรทำนาย	r	β	R	R^2
การประสบความสำเร็จในอาชีพ			0.68**	0.46**
อายุ	.50**	0.51**		
ผลการเรียนของการศึกษาระดับสูงสุด	.36**	0.23**		
ลักษณะความเป็นชาย	.33**	0.28**		
ระดับการศึกษาของแม่	.29**	0.15*		
ระดับการศึกษาของพ่อ	.26**	-0.01		
ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องการศึกษา	.17*	0.10		
จำนวนบุตร	.16*	-0.08		
สถานภาพการแต่งงาน	.11	-0.08		

หมายเหตุ ระดับการศึกษาของพ่อ ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องการศึกษา จำนวนบุตร และสถานภาพการแต่งงาน เป็นตัวแปรที่ถูกคัดออกจากสมการทำนาย เนื่องจากไม่สามารถทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

*p < .01 **p < .001

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าในการทำนาย การประสบความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิงทำงาน ปัจจัยเรื่อง อายุ ลักษณะความเป็นชาย ผลการเรียนของการศึกษาระดับสูงสุด และระดับการศึกษาของแม่ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวก กับ การประสบความสำเร็จในอาชีพ และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการประสบความสำเร็จในอาชีพ ได้ร้อยละ 46 มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยที่ปัจจัยเรื่องอายุ มีน้ำหนัก (β = 0.51) ในการทำนายมากกว่า ปัจจัยลักษณะความเป็นชาย (β = 0.28) ผลการเรียนของการศึกษาระดับสูงสุด (β = 0.23) และระดับการศึกษาของแม่ (β = 0.15)

จากค่าเบตา (β) ของปัจจัยที่สามารถทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถนำมาเขียนสมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Z) ได้ดังนี้

$$Z_{Achievement} = 0.51\ Z_{Age} + 0.28\ Z_{Masculine} + 0.23\ Z_{GPA} + 0.15\ Z_{MoEdu}$$

ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดา สถานภาพการแต่งงาน จำนวนบุตร ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องการศึกษาไม่สามารถที่จะทำนายการประสบความสำเร็จในอาชีพของกลุ่มตัวอย่างได้